

Таблиця 5 – Перелік основних позитивних факторів природно-заповідних територій, що сприяють охороні здоров'я людини

Напрямок впливу факторів	Природні ресурси	ПЗФ	Дика природа	Відпочинок, спостереження	Можливість інтегрування природоохоронних проектів заповідних територій
Характерні ознаки	- очищення повітря; - абсорбування забруднювачів; - забезпечення чистоти та повноводності водних ресурсів	- організація на територіях ПЗФ та буферної зони оздоровчих установ, діяльність яких спрямована на фізичну реабілітацію населення	- використання певних продуктів дикої природи, що застосовуються в місцевих дієтах та нетрадиційній медицині, збереження генетичного банку для нових та відомих ліків	- відпочинок серед незайманої природи, спостереження за об'єктами природи, що сприяє збагаченню життя людини, зняттю стресів, підвищенню ефективності у роботі	- із проектами збалансованого розвитку сільської місцевості та сільського господарства, в результаті чого можливо якісно вести сільськогосподарське виробництво та виробляти екологічно чисту продукцію

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Заповідна справа та збереження біорізноманіття: Навч. посібн. – Харків: НТУ «ХПІ» - Чернівці: Зелена Буковина, 2010. – 320 с.
2. <http://gomilsha.org.ua>. bel_svetl@ukr.net.

УДК 502/504+621

Білявський Ю.А. (Україна, Житомир)

ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН ТЕРИТОРІЇ ПОЛІГОНУ КОЛИШНЬОГО ІГНАТПІЛЬСЬКОГО НАВЧАЛЬНОГО ЦЕНТРУ

Постановка проблеми. Одними з основних принципів державної екологічної політики у сфері екологічно збалансованого використання природних ресурсів є забезпечення охорони земель як основного національного багатства Українського народу та пріоритет вимог екологічної безпеки у використанні землі як просторового базису, природного ресурсу і основного засобу виробництва [4]. Згідно з вимогами чинного законодавства [5] земля є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави, причому об'єктом особливої охорони є всі землі в межах території України [4].

Однак, існуюча наразі система управління земельними ресурсами характеризується багатьма недоліками і, насамперед, відсутністю чіткої її централізації та розпорошеністю функцій управління між багатьма міністерствами і відомствами, що призводить до небажаних наслідків [3]. Особливо слід виділити проблему охорони і використання земель, які були трансформовані внаслідок військової діяльності [1], оскільки наразі не існує ні чіткої державної програми щодо їх реабілітації, ні механізмів фінансування таких заходів. Моніторинг екологічного стану колишніх військових територій також не є пріоритетною проблемою, над вирішенням якої працюють державні органи законодавчої і виконавчої влади.

В Україні екологічний стан територій розташування військових баз, тим більше колишніх, наразі не вивчається. Не проводилось і жодних широкомасштабних досліджень щодо забруднення довкілля на облішених військовими об'єктах [2, 6]. Засекречування будь-якої інформації про діяльність військових призвело до того, що у відкритих джерелах існує дуже мало наукових публікацій, присвячених оцінці й аналізу впливу таких об'єктів на довкілля і здоров'я населення як Житомирщини, так і інших регіонів України. Інформація в офіційних джерелах, доступних широкому загалу, також відсутня. Зокрема, ні в регіональних доповідях про стан навколишнього природного середовища, ні в екологічному паспорті Житомирської області немає жодного слова про вплив військових об'єктів, розмішених на її території, на екологічний стан довкілля.

Завданням досліджень було дати екологічну оцінку ґрунтового покриву території колишнього військового полігону Ігнатпільського навчального центру, а також обґрунтувати можливі шляхи подальшої комплексної реабілітації порушених унаслідок військової діяльності ландшафтів.

Об'єкти і методика проведення досліджень. Дослідження проводились у 2009 – 2010 рр. на території Коростенського і Лугинського районів Житомирської області. Було проведено комплексне обстеження території колишнього Ігнатпільського військового полігону, площа якого становить 2350 га, а землі у 1996 р. передані з користування Мініборони України на баланс Коростенського держлісгоспу Бехівського лісництва. При обстеженні території Ігнатпільського полігону з півдня на північ та із заходу на схід було прокладено 4